

Shoqata e Kontabilistëve të Çertifikuar dhe Auditorëve të
Kosovës

Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

Auditimi

P6

Zgjidhjet

FLETË PROVIMI
Exam Paper

Shënim: Emrat e individëve, vendeve dhe kompanive, të përdorura në këtë provim janë fiktive. Çdo ngjashmëri është plotësisht e rastësishme

Data 31/01/2026

Detyra 1

HikingPro ShPK është një prodhues i pajisjeve për aventura në natyrë, të tilla si tenda, çanta shpine dhe pajisje ngjitjeje, me një vit financiar që përfundon më 31 mars 2026. Kompania ka përjetuar një rritje të shpejtë gjatë dy viteve të fundit, të nxitur nga një platformë të re për shitje online si dhe depërtim në tregjet evropiane, duke përfshirë Gjermaninë, Francën dhe Holandën. Për të nxitur performancën, bordi prezantoi një skemë bonusesh në prill 2025, sipas së cilës Drejtori Ekzekutiv dhe drejtori i shitjeve marrin pagesa të konsiderueshme nëse të ardhurat rriten me më shumë se 30% dhe marzhi bruto tejkalon 42%. Gjatë vitit, HikingPro ShPK kapitalizoi 450,000 € të kostove të zhvillimit të faqes së internetit dhe lançimit të marketingut si një pasuri të patrupëzuar, duke pohuar se këto plotësojnë kriteret e njohjes sipas SNK 38. Në fund të vitit, stoqet përfshin 320,000 € të mallrave të mbajtura nga shpërndarës të palëve të treta në bazë të shitjes ose kthimit, me të ardhura të njohura aty ku shpërndarësit kanë treguar qëllimin e tyre për të mbajtur artikujt. Kompania siguroi një linjë bankare prej 2.5 milionë eurosh me marrëveshje që kërkojnë mbulim interesi të paktën 4 herë dhe borxh neto ndaj EBITDA jo më shumë se 3.5 herë; parashikimet e menaxhmentit tregojnë mbulim interesi 3.8 herë. Për të rritur shitjet jashtë vendit, afatet e kredisë u zgjatën në 90 ditë për klientët e rinj, duke çuar në rritje të llogarive të arkëtueshme. Një klient i madh ka kundërshtuar një llogari të arkëtueshme prej 180,000 eurosh për shkak të problemeve të supozuara të cilësisë. Kompania nuk ka njohur provizion për këtë shumë. Pas përfundimit të vitit, një shitës me pakicë nisi një padi ligjore prej 120,000 eurosh për humbjet nga produktet me defekt, të cilat menaxhmenti i ka shpalosur por nuk ka njohur provizion. Përpunimi i pagave është kontraktuar nga një kompani e jashtme, por miratimet për punësimet e reja dhe orët shtesë mbeten brenda kompanisë.

Kërkohe: Identifikoni dhe shpjegoni dhjetë rreziqe të anomalive materiale në pasqyrat financiare të HikingPro ShPK, dhe për secilin rrezik përshkruani procedurat kryesore të auditimit për ta adresuar atë.

[Gjithsej: 20 pikë]

Përgjigja

Rreziku i anomalisë materiale	Përgjigja e auditorit (procedurat)
Skema e bonuseve e lidhur me rritjen e të ardhurave dhe objektivat e marzhit krijon nxitje për paragjykime të menaxhmentit, siç është mbivlerësimi i të ardhurave përmes manipulimit të prerjes ose nënvlerësimit të kostove.	Zbatoni skepticizëm profesional; kryeni testime të detajuara të prerjeve të shitjeve duke përdorur shënimet e dërgimit dhe kthimet pas vitit; rishikoni regjistrimet e pazakonta pranë fundit të vitit në ditar; kryeni procedura analitike mbi trendet e të ardhurave dhe marzhit krahasuar me buxhetet dhe vitet e mëparshme
Kostot e kapitalizuara të faqes së internetit dhe të marketingut mund të mbivlerësohen nëse nuk plotësohen kriteret e SNK 38 (p.sh., përfitimet e mundshme në të ardhmen dhe matja e besueshme	Inspektoni planet e projektit, miratimet e bordit dhe të dhënat e përdorimit pas fundit të vitit; gjurmoni një mostër të kostove deri te faturat; vlerësoni nëse elementët e marketingut duhet të regjistrohen si shpenzime.
Mallrat në bazë të shitjes ose kthimit të përfshira në stoqe dhe të ardhura mund të mbivlerësojnë pasuritë dhe të ardhurat nëse kontrolli nuk është transferuar sipas SNRF 15.	Rishikoni marrëveshjet e shpërndarjes për të drejtat e kthimit; merrni confirmime nga shpërndarësit mbi zotërimet dhe qëllimet; testoni kthimet pas fundit të vitit për saktësinë e prerjes.
Parashikimet që tregojnë mbulim interesi afër shkëlqes së marrëveshjes ngrenë pasiguri në lidhje me vijimësinë dhe manipulime të mundshme për të shmangur shkeljet.	Vlerësoni hipotezën e vijimësisë sipas SNA 570 duke shqyrtuar rrejdhat e parave të gatshme, pajtueshmërinë me marrëveshjen pas fundit të vitit dhe planet e menaxhmentit; testoni supozimet e parashikimit kundrejt vlerave aktuale.
Afatet e zgjatura të kredisë për klientët jashtë shtetit rrisin rrezikun e borxheve të pakthyeshme, duke nënvlerësuar potencialisht lejimet e humbjes së prituri të kredisë (ECL) sipas SNRF 9.	Analizoni vjetërsinë e të arkëtueshmeve dhe arkëtimet pasuese; sfidoni supozimet e modelit ECL të menaxhmentit, duke përfshirë faktorët parashikues.
Shuma e arkëtueshme prej 180,000 € e kontestuar mund të mbivlerësohet nëse nuk njihet një provizion specifik duke supozuar se nuk ka gjasa për rikuperimin e kësaj llogarie të arkëtueshme.	Shqyrtoni dokumentacionin e mosmarrëveshjes, këshillat ligjore dhe zgjidhjet pas fundit të vitit; përcakttoni nëse kërkohet dëmtim i LLA (njohje e një provizioni).
Mosnjohja e provizionit për pretendimin ligjor prej 120,000 € mund të nënvlerësojë detyrimet nëse një dalje e parasë është e mundshme sipas SNK 37.	Merrni confirmime ligjore të jashtme mbi gjasat dhe shumën; rishikoni vlerësimin e menaxhmentit për njohje kundrejt shpalosjes.
Si një angazhim i ri auditimi, mungesa e njohurive paraprake rrit rrezikun e zbulimit në të gjitha pasqyrat financiare.	Kryeni një vlerësim të zgjeruar të rrezikut; rishikoni dosjet paraprake nëse janë të disponueshme; rritni madhësinë e mostrës në testimet thelbësore.
Zgjerimi ndërkombëtar rrit rreziqet e anomaliave në përkthimin e valutave të huaja ose regjistrimit jo të plotë sipas SNK 21.	Verifikoni kurset e këmbimit të aplikuara në balanca; testoni prerjen për transaksionet jashtë shtetit dhe stoqet në tranzit.

Rreziku i anomalisë materiale	Përgjigja e auditorit (procedurat)
Miratimet e brendshme të pagave pa ndarje të plotë të detyrave rrisin rrezikun e mashtrimit, siç janë punonjësit fiktivë.	Testoni miratimet dhe dokumentet mbështetëse për një mostër të ndryshimeve të pagave; kryeni procedura analitike të kostove të pagave kundrejt numrit të punonjësve.

Detyra 2

NovaNova ShPK operon një zinxhir prej 45 dyqanesh elektronike që gjenden në rrugët kryesore të qyteteve të ndryshme, me një vit financiar që përfundon më 31 dhjetor 2025. Në korrik 2025, kompania zbatoi një sistem të ri të automatizuar të menaxhimit të stoqeve të integruar me терминаlet e pikave të shitjes, ku menaxherët e dyqaneve autorizojnë blerjet në internet, mallrat skanohen pas marrjes dhe pagesat për furnizuesit ndjekin një përputhje trepalëshe të porosisë, fletpranimit të mallrave dhe faturës. Megjithatë, menaxherët e dyqaneve kanë autoritet për të aplikuar zbritje manuale deri në 20% për qëllime promovuese pa miratim të mëtejshëm dhe, ndërsa anulimet regjistrohen, nuk ka rishikim rutinë. Numërimi fizik i stoqeve kryhet dy herë në vit, me çdo mospërputhje të rregulluar nga ekipi i financave të zyrës qendrore. Për platformën e sapo lançuar të tregtisë elektronike, të ardhurat njihen pas dërgimit të mallrave dhe jo pas dorëzimit. Drejtori financiar është përgjegjës si për autorizimin e llogarive të reja të furnizuesve ashtu edhe për kryerjen e harmonizimeve mujore bankare.

Kërkohe:

- (a) Identifikoni dhe shpjegoni gjashtë mangësi në sistemin e kontrollit të brendshëm të NovaNova ShPK dhe rekomandoni përmirësime për secilën. (12 pikë)
- (b) Përshkruani procedurat thelbësore që auditori duhet të kryejë për të marrë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme mbi ndodhjen dhe plotësinë e të ardhurave nga shitjet online. (8 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Përgjigja

1. **Mangësia:** Zbritjet manuale deri në 20% pa miratim ose shqyrtim rrisin rrezikun e uljeve ose mashtrimeve të paautorizuara.

Rekomandimi: Të kërkohet miratimi mbikëqyrës për zbritjet mbi 5%; të zbatohet rishikim mujor i pavarur i regjistrave të anashkalimeve.

2. **Mangësia:** Roli i dyfishtë i drejtorit të financave në autorizimin e furnizuesit dhe harmonizimet bankare nuk përbën ndarje të duhur të detyrave, duke rrezikuar pagesa fiktive.

Rekomandimi: Caktoni konfigurimin e furnizuesve në një departament të veçantë; kërkoni rishikim të pavarur të harmonizimeve.

3. **Mangësia:** Rregullimet e stoqeve pas numërimit bëhen nga stafi i financave pa mbikëqyrje, duke lejuar manipulime të mundshme.

Rekomandim: Kërkoni miratimin e nivelit të lartë jo-financiar për rregullimet; përfshirja e auditimit të brendshëm në verifikim.

4. **Mangësia:** Njohja e të ardhurave në momentin e dërgimit për shitjet online mund të mbivlerësoj të ardhurat nëse mallrat nuk dorëzohen ose kthehen.

Rekomandim: Përshtatni politikën me SNRF 15 për të njohur të ardhurat në momentin e transferimit të kontrollit (p.sh., dorëzimi); monitoroni dhe përshtatni për kthimet e mallrave.

5. **Mangësia:** Mungesa e rishikimit të rregullt për regjistrat e anashkalimeve të pikave të shitjes nuk arrin të zbulojë modelet e keqpërdorimit.

Rekomandim: Vendosni rishikime periodike nga menaxhmenti ose auditimi, duke u përqendruar në anashkalimet me frekuencë të lartë.

6. **Mangësia:** Numërimi fizik dy herë në vit në një mjedis shitjeje me pakicë mund të mos jetë efektiv në shmangien e vjedhjeve ose gabimeve të vazhdueshme.

Rekomandim: Përdorni numërimin ciklim për artikujt me vlerë të lartë për të siguruar verifikim të vazhdueshëm.

(b)

- Zgjidhni një mostër të shitjeve online dhe gjurmojini deri te të dhënat e dërgesës dhe konfirmimet e korrierit për të verifikuar ndodhjen.
- Kryeni testime të prerjes duke shqyrtuar dërgimet dhe kthimet pas fundit të vitit për të ardhurat para fundit të vitit.
- Ndjekni regjistrat e porosive online deri te regjistrimet(njohjet) e ta hyrave për një mostër transaksionesh.
- Kryeni procedura analitike, duke krahasuar të ardhurat online me të dhënat nga sistemi dhe periudhat e mëparshme, duke hetuar anomalitë.
- Përputhni mostrat e pagesave nga raportet bankare me të dhënat e të ardhurave.
- Gjurmoni regjistrat e fletëdërgesave nga depo deri te postimet e të ardhurave për të testuar plotësinë.

- Rishikoni faturat dhe kredit notat pas fundvitit për shitjet e paregjistruara ose fiktive.

Detyra 3

Amarenoti ShPK specializohet në projekte ndërtimi komerciale, me një vit financiar që përfundon më 31 mars 2026. Kompania njihet të ardhurat me kalimin e kohës për kontratat afatgjata duke përdorur metodën e kostos sipas SNRF 15. Një kontratë e madhe me vlerë 4.2 milionë euro raportohet si e përfunduar në 65%, me një konsideratë variabile që përfshin një bonus për përfundim të hershëm të përfshirë në çmimin e transaksionit; megjithatë, mungesat e materialeve kanë shkaktuar vonesa, duke shkaktuar potencialisht penalitete prej 150,000 eurosh nëse nuk zgjidhen deri në shtator 2026. Puna në proces përfshin shpenzimet e përgjithshme të alokuara dhe fitimin e njohur. Përveç kësaj, është bërë një provizion prej 280,000 eurosh për kërkesat e pritura të garancisë për projektet e përfunduara, bazuar në modelet historike.

Kërkohet: (a) Përshkruani procedurat e auditimit për njohjen dhe matjen e të ardhurave dhe pasurive/detyrimeve të kontratës nga kontratat e ndërtimit. (10 pikë)

(b) Përshkruani procedurat e auditimit për provizionin e garancisë. (6 pikë)

(c) Shpjegoni implikimet për raportin e auditorit nëse menaxhmenti refuzon të rregullojë një mbivlerësim material në fitimin e njohur mbi kontratën e vonuar. (4 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Përgjigje

- Inspektoni kushtet e kontratës për të verifikuar detyrimet e performancës, çmimin e transaksionit dhe elementët e ndryshueshëm.
- Ndjekni kostoto e ndodhura deri te dokumentacioni mbështetës siç janë faturat dhe fletët e orarit të punës.
- Rillogaritni përqindjen e përfundimit bazuar në kostot e deritanishme kundrejt kostove totale të vlerësuara.
- Merrni raportet e gjeodetëve të palëve të treta ose kryeni vizita në vend për të konfirmuar progresin.
- Vlerësoni kufizimet mbi konsideratën e ndryshueshme (bonuse/gjoha) sipas SNRF 15.
- Testoni prerjen e kostove dhe të ardhurave rreth fundit të vitit.
- Kryeni procedura analitike mbi marzhet e kontratës krahasuar me buxhetet dhe projektet e mëparshme.
- Konfirmoni termat kryesorë dhe konfirmoni drejtpërdrejt me klientët.
- Rishikoni certifikimet dhe pagesat pas fundit të vitit për dëshmi të përfundimit të punës.
- Vlerësoni arsyeshmërinë e vlerësimeve të kostos totale përmes analizës së ndjeshmërisë.

(b)

- Rishikoni bazën e provizionit, duke përfshirë normat historike të kërkesave dhe kushtet e garancisë së kontratës.
- Testoni saktësinë aritmetike të llogaritjes së provizionit.
- Krahasoni provizionin me kërkesat aktuale të zgjidhura pas fundit të vitit.
- Analizoni supozimet kryesore, siç janë frekuenca e pritur e kërkesave dhe kostoja mesatare.
- Merrni deklaratat me shkrim nga menaxhmenti mbi plotësinë.
- Ekzaminoni korrespondencën e klientëve dhe mendimet ligjore mbi kërkesat e pazgjidhura.

(c)

- Anomalia do të çonte në një opinion me rezervë "përveç" nëse është material, por jo i përhapur, ose në një opinion të kundërt nëse është i përhapur.
- Përfshini një paragraf të bazës për opinion me rezervë/të kundërt që përshkruan natyrën dhe ndikimin sasior të mbivlerësimit.
- Diskutoni çështjen me personat e ngarkuar me qeverisjen për të inkurajuar korrigjimin e pasqyrave.
- Modifikoni raportin në përputhje me SNA 705.

Detyra 4

Hasra ShPK është një kompani logjistike me një fundvit më 30 shtator 2025 dhe të ardhura vjetore prej 25 milionë Euro. Gjatë auditimit, ju jeni identifikuar transaksione të pazakonta që përfshijnë pagesa në para të gatshme për një furnizues të ri pa dokumentacion mbështetës. Drejtori financiar shpjegoi se këto ishin pagesa urgjente për shërbime të përsheptuara, por detajet e furnizuesit janë të paplota në sistemin e kontabilitetit. Përveç kësaj, kompania ka një skemë bonusesh të bazuar në performancë për menaxhmentin e lartë të lidhur me objektivat e fitimit, dhe ka pasur raste të shitjeve të regjistruara para se të dërgohen mallrat. Ekipi i auditimit është i shqetësuar për rrezikun e raportimit financiar mashtrues.

Kërkohe:

- (a) Shpjegoni përgjegjësitë e auditorit në lidhje me mashtrimin në auditimin Hasra ShPK, duke iu referuar SNA 240. (8 pikë)
- (b) Identifikoni dhe shpjegoni katër tregues të mashtrimit të mundshëm në skenar, dhe përshkruani një procedurë auditimi për të adresuar secilin tregues. (12 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Përgjigja

(a) Përgjegjësitë e Auditorit për Mashtrimin

SNA 240 përshkruan përgjegjësitë e auditorit për të identifikuar dhe vlerësuar rreziqet e anomalive materiale për shkak të mashtrimit në pasqyrat financiare. Për Hasra ShPK, auditori duhet të ruajë skepticizëm profesional, duke pranuar se mashtrimi mund të përfshijë anashkalimin ose fshehjen nga menaxhmenti. Auditori është përgjegjës për hartimin e procedurave për të zbuluar rreziqet e mashtrimit, të tilla si diskutimi i rreziqeve të mashtrimit me ekipin e auditimit, pyetja e menaxhmentit në lidhje me kontrollet e mashtrimit dhe vlerësimi i transaksioneve të pazakonta. Ndërsa auditori nuk është përgjegjës për parandalimin e mashtrimit, ai duhet të marrë siguri të arsyeshme se pasqyrat financiare janë pa anomali materiale për shkak të mashtrimit. Nëse dyshohet për mashtrim, auditori komunikon me menaxhmentin dhe personat e ngarkuar me qeverisjen dhe shqyrton ndikimin në opinionin e auditimit.

(b) Treguesit e Mashtrimit dhe Procedurat e Auditimit

1. Pagesat e pazakonta në para të gatshme: Pagesat e padokumentuara për një furnizues të ri sugjerojnë shpenzime të mundshme mashtruese ose furnizues fiktivë.

Procedura: Ndjekni një mostër të pagesave në para të gatshme deri te kontratat, faturat dhe raportet bankare të furnizuesit për të verifikuar legjitimitetin e furnizuesit dhe shërbimeve të ofruara.

2. Detajet e paplota të furnizuesit: Mungesa e informacionit të furnizuesit në sistemin e kontabilitetit rrit rrezikun e transaksioneve fiktive ose ryshfeteve.

Procedura: Kryeni një kontroll të së kaluarës së furnizuesit, duke përfshirë verifikimin e regjistrimit dhe adresës fizike të tij, për të konfirmuar ekzistencën e tij.

3. Bonuse të bazuara në performancë: Skema e bonuseve e lidhur me objektivat e fitimit krijon një nxitje për menaxhmentin për të manipuluar rezultatet financiare, siç është mbivlerësimi i të ardhurave.

Procedura: Kryeni procedura analitike mbi trendet e të ardhurave, duke i krahasuar ato me vitet e mëparshme dhe standardet e industrisë për të identifikuar modele të pazakonta.

4. Njohja e parakohshme e të ardhurave: Regjistrimi i shitjeve para se mallrat të dërgohen tregon manipulim të mundshëm të të ardhurave për të fryrë fitimet.

Procedura: Testoni një mostër të transaksioneve të shitjeve pranë fundit të vitit, duke u siguruar që ato mbështeten nga fletëdërgesat për të konfirmuar pohimin e ndodhjes.

Detyra 5

AlfaBeta SHA është një kompani e listuar në sektorin e teknologjisë, me një vit financiar që përfundon më 31 dhjetor 2025. Kompania zhvillon dhe shet zgjidhje softuerike dhe komponentë harduerikë, me të ardhura të konsiderueshme nga kontratat e abonimit dhe shitjet e njëhershme. Firma e auditimit ka qenë auditori i jashtëm për shtatë vjet.

Ju jeni meanxher i auditimit dhe jeni duke rishikuar një dosje të auditimit për klientin AlfaBeta, Çështjet e mëposhtme janë indentifikuar nga ju:

- Firma ofroi shërbime të konsiderueshme jo-audituese gjatë vitit për klientin AlfaBeta, duke përfshirë këshillimin mbi hartimin dhe zbatimin e një sistemi të ri IT për njohjen e të hyrave që ndikon drejtpërdrejt në raportimin financiar të të hyrave nga abonimet.
- Partneri aktual i angazhimit ka shërbyer në këtë rol për shtatë vjet rresht dhe ka zhvilluar një marrëdhënie të ngushtë personale me Drejtorin Ekzekutiv përmes ndërveprimeve të shpeshta shoqërore jashtë punës.
- Ekipi i auditimit nuk kreu procedura analitike thelbësore ose testime të hollësishme thelbësore mbi të hyrat nga abonimet, të cilat kanë një saldo të konsiderueshme, duke u mbështetur në vend të kësaj vetëm në deklaratat e menaxhmentit dhe analizat hap pas hapi për shkak të presionit kohor nga një fillim i vonuar i auditimit.
- Nuk u morën konfirmime të drejtpërdrejta bankare për bilancet bankare të rëndësishme; ekipi pranoi raportet bankare të ofruara nga klienti pa verifikim të pavarur.
- Vëzhgimi fizik i stoqeve nuk u krye në numërimin e fundvitit për depon kryesore (që përmbante stokun e materialeve dhe pajisjeve), pasi ekipi u mbështet në rezultatet e numërimit të brendshëm të klientit dhe fotot e ofruara pas ngjarjes.
- Testimi i prerjes për shitjet dhe të arkëtueshmet pranë fundit të vitit u kufizua në një mostër të vogël dhe nuk përfshinte testimin e kthimeve pas fundit të vitit ose kredit notave.

Kërkohet:

(a) Për secilin kërcënimet etike të identifikuar më sipër:

Identifikoni llojin e kërcënimit ndaj pavarësisë/objektivitetit (p.sh., vetë-rishikim, familjaritet).

Shpjegoni pse lind kjo në këtë situatë.

Rekomandoni masa mbrojtëse ose veprime të përshtatshme që firma duhet të ndërmarrë.

(8 pikë)

(b) Për secilën nga procedurat e auditimit të kryera nga personeli i auditimit:

Identifikoni procedurën specifike të auditimit që është lënë jashtë.

Shpjegoni rrezikun e anomalisë materiale që rrjedh nga mosveprimi.

Rekomandoni veprimin që ekipi i auditimit duhet të ndërmarrë tani për të adresuar mungesën (duke përfshirë çdo procedurë ose konsultim shtesë).

(12 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Përgjigja

(a)

(i) Lloji i kërcënimit: Kërcënim nga vetë-rishikimi.

Shpjegim: Kjo lind sepse firma e auditimit po ofron shërbime jo-sigurimi që përfshijnë marrjen e vendimeve të menaxhimit ose krijimin e sistemeve (dizajn dhe zbatim të IT-së) që gjenerojnë të dhëna të përdorura direkt në pasqyrat financiare, konkretisht të ardhurat nga abonimet. Gjatë auditimit të kësaj fushe, ekipi do të rishikojë efektivitetin dhe rezultatet e punës së tyre, duke çuar potencialisht në gjykime të anshme ose ngurrim për të identifikuar gabimet, duke dëmtuar objektivitetin.

Masat mbrojtëse ose veprimet e rekomanduara: Firma duhet të ndajë ekipet duke siguruar që personeli i përfshirë në shërbimet jo-audituese të mos marrë pjesë në auditim. Një rishikues i jashtëm i pavarur ose partner i dytë mund të kryejë një rishikim të shpejtë të fushës së të ardhurave. Nëse kërcënimin nuk mund të reduktohet në një nivel të pranueshëm, firma mund të duhet të ndërpresë shërbimet jo-audituese ose të japë dorëheqjen nga auditimi, në përputhje me Kodin e Etikës të IESBA-s. Dokumentoni vlerësimin e kërcënimit dhe merrni miratimin paraprak nga komiteti i auditimit të klientit.

(ii)

Lloji i kërcënimit: Kërcënim i familjaritetit.

Shpjegim: Qëndrimi i gjatë (shtatë vjet) i kombinuar me lidhjet personale shoqërore krijon familjaritet, ku partneri mund të bëhet shumë simpatik ndaj pikëpamjeve të menaxhmentit ose më pak skeptik në pohimet sfiduese. Për një kompani të listuar si AlfaBeta, kjo tejkalon pragjet tipike të rotacionit (p.sh., 5-7 vjet sipas rregulloreve), duke rritur rrezikun e pavarësisë së kompromentuar për shkak të interesave të përafërta ose ndikimit të padrejtë.

Masat mbrojtëse ose veprimet e rekomanduara: Rotacioni i menjëhershëm i partnerit të angazhimit, duke emëruar një të ri me një periudhë të detyrueshme qetësimi (p.sh., 2-5 vjet). Kufizoni ndërveprimet shoqërore përmes politikave të firmës mbi marrëdhëniet dhe kërkonte deklarata vjetore të pavarësisë. Një rishikim i kontrollit të cilësisë së angazhimit (EQCR) nga një partner i pavarur duhet të kryhet për auditimin aktual dhe firma duhet të njoftojë komitetin e auditimit për ndryshimet për të rritur transparencën.

(b)

Lëshimi 1: Nuk është kryer asnjë procedurë analitike thelbësore ose testim i detajuar thelbësor mbi të hyrat nga abonimet, duke u mbështetur vetëm në deklaratat e menaxhmentit dhe udhëzimet hap pas hapi.

Procedurë specifike: Procedura thelbësore (analitike dhe teste detajesh) mbi të hyrat, të kërkuara nga SNA 330 (Përgjigjet e Auditorit ndaj Rreziqeve të Vlerësuar), i cili kërkon testim thelbësor për rreziqe të rëndësishme si njohja e të hyrave në firmat teknologjike me abonime.

Rreziku i anomalisë materiale: Ky lëshim rrit rrezikun e anomalive të pazbuluara ose mashtrimit në të hyrat nga abonimet (një fushë kyçe pohimi e prirur ndaj manipulimit nëpërmjet njohjes së parakohshme ose kontratave fiktive), duke çuar potencialisht në të hyra të mbivlerësuar dhe pasqyra financiare mashtruese, veçanërisht sipas SNRF 15 ku detyrimet e kohës dhe performancës janë komplekse.

Veprimi i rekomanduar: Ekipi duhet të kryejë procedurat e lëna jashtë në mënyrë retrospektive, duke përfshirë procedura analitike (p.sh., krahasimi i tendencave të të hyrave me standardet e industrisë) dhe testet e detajeve (p.sh., vërtetimi i një mostre kontratash me arkëtime në para të gatshme). Konsultohuni me partnerin e angazhimit ose komitetin e etikës nëse nevojitet kohë shtesë dhe dokumentoni arsyetimin për mosveprimin fillestar me një plan për të parandaluar përsëritjen përmes një planifikimi më të mirë.

Lëshimi 2: Nuk janë marrë konfirmime të drejtpërdrejta bankare për bilancet bankare materiale; raportet e pranuar të ofruara nga klienti

Procedura specifike e lënë jashtë: Konfirmime të jashtme për bilancet bankare, të kërkuara nga SNA 505 (Konfirmimet e Jashtme), i cili thekson verifikimin e drejtpërdrejtë nga një palë e tretë për dëshmi të besueshme mbi ekzistencën dhe plotësinë.

Rreziku i anomalisë materiale: Pa konfirmime të pavarura, ekziston rreziku i manipulimit të deklaratave bankare (p.sh., mbitërheqje të fshehura ose bilanc fiktiv), që çojnë në pozicione të gabuara të parave të gatshme, të cilat mund të ndikojnë në shpلاسjet e likuiditetit dhe vlerësimet e hipotezës së vijimësisë, veçanërisht materiale në një firmë teknologjike me rrjedhë të paqëndrueshme parash.

Veprimi i rekomanduar: Kërkoni dhe merrni konfirmime bankare tani, madje edhe pas fundit të vitit, dhe harmonizoni ato me librin kryesor. Nëse ndodhin vonesa, kryeni procedura alternative si testimi i mëvonshëm i arkëtimit të parave të gatshme. Ngritni çështjen te partneri i kontrollit të cilësisë për shqyrtim dhe përditësoni dosjen e auditimit me shpjegime, duke u siguruar që auditimet e ardhshme të përfshijnë konfirmimin si një hap standard.

Lëshimi 3: Asnjë vëzhgim i stoqeve fizike në numërimin e fundvitit për depon kryesore

Procedura specifike e lënë jashtë: Pjesëmarrja në numërimin e stoqeve, e kërkuar nga SNA 501 (Dëshmitë e Auditimit - Konsiderata Specifike për Artikujt e Përzgjedhur), e cila kërkon vëzhgim për të marrë dëshmi mbi ekzistencën dhe gjendjen e stoqeve.

Rreziku i anomalisë materiale: Mbështetja në numërimet dhe fotot e klientëve rrezikon mospërputhjet e pazbuluara (p.sh., pajisje të vjetëruara ose mungesa të paregjistruara), që potencialisht rezultojnë në stoqe dhe kosto të shitjeve të mbivlerësuara, veçanërisht materiale për stokun e pajisjeve të AlfaBeta për shkak të problemeve të zinxhirit të furnizimit.

Veprimi i rekomanduar: Organizoni një numërim retrospektiv ose kryeni teste të shtyrjes përpara/kthimit prapa nga një numërim i vëzhguar pasues deri në fund të vitit. Nëse nuk është e mundur, kualifikoni opinionin e auditimit nëse mosveprimi ndikon në materialitet. Konsultohuni me ekipin e menaxhimit të riskut të firmës, dokumentoni vlerësimin e ndikimit dhe zbatoni trajnimin mbi SNA 501 për të shmangur lëshimet e ardhshme.

Lëshimi 4: Testimi i kufizuar i prerjes për shitjet dhe të arkëtueshmet, pa testuar kthimet ose kredit notat pas fundit të vitit

Procedura specifike e lënë jashtë: Procedurat e prerjes për shitjet dhe të arkëtueshmet, të kërkuara nga SNA 500 (Dëshmitë e Auditimit), të cilat kërkojnë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar që transaksionet regjistrohen në periudhën e saktë.

Rreziku i anomalisë materiale: Testimi joadekuat rrezikon të mbulojë pamjen (p.sh., regjistrimi i shitjeve pas fundit të vitit si aktuale), duke çuar në të hyra dhe të arkëtueshme të mbivlerësuara, ose detyrime të paregjistruara nga kthimet, duke shtrembëruar raportet e rentabilitetit dhe kapitalit qarkullues në firmat teknologjike me shumë abonime.

Veprimi i rekomanduar: Zgjeroni testimin duke zgjedhur një mostër më të madhe të transaksioneve para dhe pas fundit të vitit, duke përfshirë rishikimin e dokumenteve të transportit dhe shqyrtimin e kthimeve dhe kredit notave. Nëse gjenden gabime, rregulloni pasqyrat financiare. Diskutoni me menaxhmentin dhe komitetin e auditimit dhe rishikoni planin e auditimit për fokus të përmirësuar të prerjes në angazhimet e ardhshme.